

Sports Management	(Original article)
บริหารจัดการกีฬา	(นิพนธ์ต้นฉบับ)

รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา

มงคลชัย บุญแก้ว¹, ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์¹, โกศล มีคุณ², กิตติพงษ์ โพธิ์มุ³

¹ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ² สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ³ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา และกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์ ในการพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ โดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Outcome Mapping Workshop) จากการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษา และภาคีหุ้นส่วน ได้แก่ ภาคีหุ้นส่วนโดยตรง (Direct Partners) และภาคีหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategy Partners) มีจำนวน 24 คน และการวิพากษ์รูปแบบจำนวน 13 คน ในส่วนการกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์สรุปประเด็นจากรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยได้รูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ที่มี 3 ขั้นตอนใหญ่ และ 12 ขั้นตอนย่อย โดยมีเนื้อหาสาระที่ต่างกันในแต่ละขั้นตอนใหญ่ที่ 1 การสร้างเจตนารมณ์ มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดพันธกิจ การกำหนดภาคีหุ้นส่วน การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ การกำหนดเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้า การกำหนดยุทธศาสตร์ และการดำเนินการของสถาบันการศึกษา ส่วนที่มีเนื้อหาสาระที่เหมือนกันในแต่ละขั้นตอนใหญ่ที่ 2 การติดตามผลลัพธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดลำดับในการติดตาม แบบบันทึกติดตามผลลัพธ์ แบบบันทึกติดตามยุทธศาสตร์ และแบบบันทึกการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา และที่มีเนื้อหาสาระเหมือนกันในแต่ละขั้นตอนใหญ่ที่ 3 แผนการประเมินผล มี 1 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การวางแผนการประเมินผล ในส่วนการกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์ มี 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด และ 151 เกณฑ์ปฏิบัติ

(Journal of Sports Science and Technology, 2012; (1); 103 - 116)

คำสำคัญ : แผนที่ผลลัพธ์ / นักกีฬาวัยน้ำ / กีฬาสู่ความเป็นเลิศ / สถาบันการศึกษา

บทนำ

นักกีฬาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ควรได้รับการฝึกสอนอย่างถูกต้อง พร้อมกับการสนับสนุนที่เหมาะสม และจะต้องมีเส้นทางการพัฒนานักกีฬาที่ถูกต้องเป็นระบบตั้งแต่ระดับโรงเรียน ชมรม สโมสร องค์การกีฬาในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ ในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการ

พัฒนาความสามารถตัวนักกีฬาเป็นการขยายฐานนักกีฬา 2)ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา 3)ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 4)ด้านการจัดการแข่งขันตั้งแต่ระดับ โรงเรียนถึงระดับชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย 5)ด้านการมีส่วนร่วมและปลูกกระแสค่านิยมทางการกีฬา 6)ด้านประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา และ 7)ด้านองค์กรที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนานักกีฬาในทุกระดับ ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญและมีการทำงานเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะบุคลากรและหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเห็นความสำคัญในการพัฒนานักกีฬาร่วมกัน (สุรุฒิ มหารมณ, 2551, รัชนี้ ขวัญบุญจันทร์, 2551)

ว่ายน้ำเป็นกีฬาที่ได้รับความสนใจจากเด็ก เยาวชน และประชาชนเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากการจัด กิจกรรมการแข่งขันตลอดทั้งปีและบรรจุลงในการแข่งขันระดับประเทศ เช่น การแข่งขันว่ายน้ำในระดับชมรมหรือสโมสร กีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ การแข่งขันว่ายน้ำชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ส่วนระดับนานาชาติกีฬาว่ายน้ำได้รับการบรรจุในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ กีฬาเอเชียนเกมส์ กีฬาโอลิมปิกเกมส์ การแข่งขันว่ายน้ำชิงแชมป์โลก ส่วนระดับเยาวชนมี การแข่งขัน ในรายการซีเอจกรุป เอเชียนเอจกรุป กีฬาว่ายน้ำนักเรียนอาเซียน กีฬายูธเกมส์ กีฬาเอเชียนยูธเกมส์ (สมาคมว่ายน้ำ แห่งประเทศไทย 2548 - 2552) สำหรับประเทศไทยพบว่า นักกีฬาที่เข้าร่วมรายการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ มีอายุระหว่าง 14 – 23 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงของการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และยังพบว่าในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำเพื่อความเป็นเลิศนั้น มี 3 ช่วง คือ ช่วงเวลาเริ่มต้นมีอายุระหว่าง 7 -9 ปี ช่วงพัฒนาด้านทักษะอายุระหว่าง 10 – 22 ปี และช่วงที่แสดงศักยภาพสูงสุดอายุระหว่าง 23 – 27 ปี ซึ่งจะเป็นช่วงที่นักกีฬาว่ายน้ำอยู่ในระบบการศึกษาทั้งสิ้น แต่ข้อจำกัดในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำของประเทศไทยก็คือ ระบบการศึกษาที่ไม่สนับสนุนการสร้างและพัฒนานักกีฬาได้อย่างเต็มศักยภาพ ยังเน้นหนักทางด้านวิชาการ ขาดจุดที่เหมาะสมในการฝึกซ้อมและ แข่งขันกับการศึกษาด้านวิชาการ รวมทั้งขาดการวางแผนการพัฒนานักกีฬาที่เป็นระบบและต่อเนื่องกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง (สุรุฒิ มหารมณ, 2551, สมาคมว่ายน้ำ แห่งประเทศไทย 2548-2552.)

จากสภาพปัญหาของการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำในสถาบันการศึกษาที่กล่าวมานั้น สถาบันการศึกษา ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักกีฬาว่ายน้ำที่กำลังศึกษาได้เพียงลำพัง จึงจำเป็นต้องมีการกำหนด

แนวทางการพัฒนาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มคน หน่วยงานและ องค์กรต่างๆ ที่จะต้องมีส่วนร่วมในการคิดและร่วมกันในการปฏิบัติ ซึ่งแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) (Sarah, Fred and Terry, 2004) เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องในโครงการหรือแผนงาน จึงน่าเชื่อว่าการนำแผนที่ผลลัพธ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักกีฬาว่ายน้ำที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ และ ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) ในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

2. เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ สถาบันการศึกษา ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มี การจัดตั้งชมรมหรือสโมสรว่ายน้ำของสถาบันการศึกษา และขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกับสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถาบันการศึกษาที่ต้องการพัฒนาและเห็นความสำคัญของแผนที่ผลลัพธ์ และพร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงปฏิบัติการแผนที่ผลลัพธ์ของสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการชมรมหรือสโมสรว่ายน้ำ ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ครูอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ฝึกสอนว่ายน้ำในสถาบันฯ ผู้ปกครอง และนักกีฬาว่ายน้ำ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ 3 กลุ่ม คือ 1)กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมกีฬา 2)กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการจัดการแข่งขัน และ 3)กลุ่มนักวิชาการ รวมทั้งสิ้น 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือปฏิบัติการกระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping Workshop) เป็นเอกสารที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการสร้างรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ตามกระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

2. คู่มือพื้นฐานผู้มีส่วนร่วมจัดทำแผนที่ผลลัพธ์ (Outcome Mapping) เป็นเอกสารที่รวบรวมแนวคิดและหลักการที่มีผลต่องานพัฒนานักกีฬาและแผนที่ผลลัพธ์เพื่อให้การสัมภาษณ์เชิงปฏิบัติการในการสร้างแผนที่ผลลัพธ์เป็นไปบนพื้นฐานและความเข้าใจเบื้องต้นที่ใกล้เคียงกันที่ผ่านการตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงคุณภาพ ในการพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา และการกำหนดเกณฑ์การประเมินรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา และส่วนที่ 2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์

ส่วนที่ 1 การพัฒนารูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบัน การศึกษา มี 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งในแต่ละระดับ มี 3 ขั้นตอนใหญ่ และ 12 ขั้นตอนย่อย ตามกระบวนการแผนที่ผลลัพธ์ ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบเจตนารมณ์ มี 7 ขั้นตอนย่อย ประกอบด้วย

1. การกำหนดวิสัยทัศน์พัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา

1.1 ระดับประถมศึกษา คือ “นักกีฬาว่ายน้ำมีพัฒนาการด้าน จิตใจ ทักษะ และสังคม ได้รับการ สนับสนุนและแรงจูงใจจากภาคีหุ้นส่วน มีการเสริมสร้างประสบการณ์ในการแข่งขันและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี”

1.2 ระดับมัธยมศึกษา คือ “นักกีฬาวัยน้ำมีการพัฒนาขีดความสามารถด้านทักษะ สมรรถภาพ ทางกาย จิตใจ และสังคมด้วยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างเป็นระบบ พร้อมพัฒนา ความเป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติ โดยได้รับการสนับสนุน และแรงจูงใจจากภาคีหุ้นส่วน และมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการที่ดี”

1.3 ระดับอุดมศึกษา คือ “นักกีฬาวัยน้ำได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนสู่ความเป็นเลิศใน ระดับชาติและนานาชาติจากการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วน จัดระบบการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการฝึกซ้อม และแข่งขัน การประยุกต์ใช้ วิทยาศาสตร์การกีฬาในการพัฒนาขีดความสามารถสูงสุด มีการจัดสวัสดิการ ที่เหมาะสม และการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ”

การกำหนดวิสัยทัศน์ดังกล่าว มีความสอดคล้องระดับประถมศึกษากับมัธยมศึกษา คือ การพัฒนา ทักษะจิตใจและสังคม ส่วนความสอดคล้องระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา คือ การพัฒนาขีดความสามารถด้วยการ ประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา และส่วนที่มีความสอดคล้องทั้ง 3 ระดับคือ การมีส่วนร่วมของ ภาคีหุ้นส่วน และการบริหาร จัดการที่ดี แต่ในอุดมศึกษาเพิ่มเติมด้านการจัดระบบการเรียน และการจัดสวัสดิการให้กับนักกีฬา

2 การกำหนดพันธกิจการพัฒนา นักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ได้แก่

2.1 ระดับประถมศึกษา มี 5 ด้าน คือ 1)การจัดการเรียนการสอนวายน้ำ 2)การพัฒนาขีด ความสามารถทาง ทักษะ จิตใจ สังคม 3)การพัฒนานุเคราะห์ 4)การมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วน และ5)การบริหารจัดการที่ดี

2.2 ระดับมัธยมศึกษา มี 6 ด้าน คือ 1)การจัดการเรียนการสอนวายน้ำ 2)การพัฒนาขีด ความสามารถ 3)การ พัฒนานุเคราะห์ 4)การจัดระบบการศึกษาที่เอื้อต่อการฝึกซ้อมและ แข่งขัน 5)การมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วน และ6)การบริหาร จัดการที่เป็นระบบ

2.3 ระดับอุดมศึกษา มี 8 ด้าน คือ 1)การกำหนดนโยบายและเป้าหมาย 2)การจัดระบบ การศึกษาที่เอื้อต่อ นักกีฬาวัยน้ำ 3)การใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา 4)การพัฒนาขีดความสามารถ 5)การพัฒนานุเคราะห์ 6)การจัดสวัสดิการที่ เหมาะสม 7)การมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วน และ8)การบริหารจัดการที่เป็นระบบ

การกำหนดพันธกิจมีความสอดคล้องกันในทุกระดับ โดยระดับมัธยมศึกษาจะเพิ่มในการจัดระบบ การศึกษาที่เอื้อต่อนักกีฬา วายน้ำ และอุดมศึกษาจะเพิ่มในส่วนของการกำหนดนโยบาย และการจัดสวัสดิการ

3. การกำหนดภาคีหุ้นส่วนการพัฒนา นักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษามี 2 ภาคี คือ ภาคีหุ้นส่วน โดยตรง (Direct Partners) และภาคียุทธศาสตร์ (Strategy Partners)

3.1 ระดับประถมศึกษา 1) ภาคีหุ้นส่วนโดยตรง ได้แก่ (1)ผู้บริหารโรงเรียน (2)ชมรมหรือสโมสรโรงเรียน (คณะกรรมการบริหารชมรม สโมสร, ประธานชมรม, ผู้จัดการทีม) (3)ครูอาจารย์ผู้สอนหรือครู อาจารย์ที่ปรึกษา (4)ผู้ฝึกสอน และ(5)ผู้ปกครอง 2) ภาคียุทธศาสตร์ ได้แก่ (1)สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2)กรมพลศึกษา (3)องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (4)สมาคมวายน้ำแห่งประเทศไทย (5)สมาคมกีฬาจังหวัด (6)การกีฬาแห่งประเทศไทย และ (7)ผู้สนับสนุน (Sponsors)

3.2 ระดับมัธยมศึกษา มีภาคีหุ้นส่วนโดยตรงและภาคีหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เช่นเดียวกับระดับประถมศึกษา

3.3 ระดับอุดมศึกษา 1)ภาคีหุ้นส่วนโดยตรง ได้แก่ (1)ผู้บริหารมหาวิทยาลัย (2)ชมรมหรือสโมสรมหาวิทยาลัย (คณะกรรมการบริหารชมรม สโมสร, ประธาน ชมรม, ผู้จัดการทีม) (3)อาจารย์ผู้สอน (4)อาจารย์ที่ปรึกษา (5)ผู้ฝึกสอน และ (6)กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาและพลศึกษา 2)ภาคียุทธศาสตร์ ได้แก่ (1)กระทรวงศึกษาธิการ (2)สำนักงานอุดมศึกษา

(3)สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย (4)สมาคมกีฬาจังหวัด (5)การกีฬาแห่งประเทศไทย (6)องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (7)ผู้ประกอบการ (8)เจ้าหน้าที่ (9)เพื่อน (10)ผู้ตัดสิน และ(11)ผู้สนับสนุน (Sponsors)

การกำหนดภาคีหุ้นส่วนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีความสอดคล้องในทุกภาคีหุ้นส่วน แต่ในระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือพลศึกษา และไม่มีกลุ่มผู้ประกอบการ แต่มีภาคีทางยุทธศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น

4 การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของภาคีหุ้นส่วนการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา ได้แก่

4.1 ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ การจัดสวัสดิการ การมีส่วนร่วมในแผนงานหรือกิจกรรม การสร้างนักกีฬาวัยน้ำใหม่ การมีส่วนร่วมหรือชักจูงภาคีอื่นๆให้เข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การสนับสนุนด้านการเรียนและการกีฬา การสร้างแรงจูงใจ การจัดระบบให้ความช่วยเหลือด้านการเรียน การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติ การเข้าใจธรรมชาติของนักกีฬา การมีแผนของการฝึกซ้อมหรือเทคนิคการฝึกซ้อม การดูแลด้านโภชนาการ การเผยแพร่ข่าวสารการติดตามการดำเนินงาน และการเป็นที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำ

4.2 ระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ การจัดสวัสดิการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ การสร้างนักกีฬาวัยน้ำใหม่ การมีส่วนร่วมหรือชักจูงภาคีอื่นๆเข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การสนับสนุนด้าน การเรียนและการกีฬา การสร้างแรงจูงใจ การจัดระบบความช่วยเหลือด้านการเรียน การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติ การเข้าใจธรรมชาติของนักกีฬา การมีแผนการฝึกซ้อมหรือเทคนิคการฝึกซ้อม การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา การเผยแพร่ข่าวสาร การติดตามการดำเนินงาน และการเป็นที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำกับทางโรงเรียน

4.3 ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ การจัดสวัสดิการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือชักจูงภาคีอื่นๆเข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการชมรม การสนับสนุนด้านการเรียนและการกีฬา การสร้างแรงจูงใจ การจัดระบบความช่วยเหลือด้านการเรียน การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติ มีแผนและเทคนิคของการฝึกซ้อม การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา การเผยแพร่ข่าวสารการติดตามการดำเนินงาน และการเป็นที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำกับทางมหาวิทยาลัย

โดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ระดับ แต่มีจุดที่แตกต่างกันที่รายละเอียดของแต่ละภาคีหุ้นส่วนในแต่ละระดับของสถาบันการศึกษาที่มีความต้องการแตกต่างกัน

5 การกำหนดเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าของภาคีหุ้นส่วนพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ ความเป็นเลิศที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1)ระดับที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น (Expect to see) 2)ระดับที่อยากจะทำให้เกิดขึ้น (Like to see) และ3)ระดับที่ถ้าเกิดขึ้นได้ก็ดี (Love to see)

โดยจะมีส่วนที่แตกต่างกันในรายละเอียดของระดับเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าของกลุ่มภาคีหุ้นส่วน ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับและช่วงการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำของสถาบันการศึกษา

6 การกำหนดแผนที่ยุทธศาสตร์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศ มี 5 ยุทธศาสตร์ ที่มีความสอดคล้องทั้งในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเรียนของนักกีฬาวัยน้ำ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มและขยายฐานนักกีฬาวัยน้ำ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มขีดความสามารถของนักกีฬาวัยน้ำ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำ และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารจัดการนักกีฬาวัยน้ำ

โดยจะมีส่วนที่แตกต่างกันในรายละเอียดของระดับการเปลี่ยนแปลง คือ เหตุโดยตรงที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Causal) เหตุชักจูงให้มีการเปลี่ยนแปลง (Persuasive) และเหตุหนุนเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลง (Supportive) ที่มีอยู่ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับของสถาบันการศึกษา

7. การดำเนินการของสถาบันการศึกษาการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศ ที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างภาคีหุ้นส่วน การศึกษาดูงาน การจัดเสวนาสัมมนา การร่วมมือกับผู้มีอำนาจในการจัดการหรือดำเนินการและให้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนในการวางแผนงาน การประชุมร่วมกับภาคีหุ้นส่วนอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบการดำเนินงานการนำเสนอผลงานที่ประสบความสำเร็จหรือการปรับปรุงในสิ่งที่เป็นปัญหาร่วมกับภาคีหุ้นส่วน การจัดระบบข้อมูล การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปรับแนวคิดหรือการคิดนอกกรอบ การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์ การติดตามความก้าวหน้าและรายงานการดำเนินการเป็นระยะๆ โดยการดำเนินเหล่านี้นี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและเป้าหมายของสถาบันการศึกษาในแต่ละระดับ

ขั้นตอนที่ 2 การติดตามผลลัพธ์ แผนที่ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานขององค์กร

มี 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

1. การจัดลำดับในการติดตามการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษาที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1) การจัดลำดับในการติดตาม ประกอบด้วย การติดตามพฤติกรรมภาคีหุ้นส่วน การติดตามแผนงานยุทธศาสตร์ และการติดตามการดำเนินของโรงเรียน / อุดมศึกษา 2) ผู้ให้ข้อมูล 3) จุดประสงค์ของการใช้ข้อมูล 4) ใช้ข้อมูล การติดตามเมื่อไร 5) ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล 6) ความถี่ของการติดตาม 7) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และ 8) เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. แบบบันทึกการติดตามผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศ ที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1)ช่วงเวลาของการประเมิน 2)ทีมการประเมิน 3)ภาคีหุ้นส่วน 4)ผลลัพธ์ที่ทำนายของภาคีหุ้นส่วน 5)ผลการประเมินในภาพรวม 6)การอธิบายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 7)ปัจจัยและบุคคลที่มีผลการเปลี่ยนแปลง 8)หลักฐานและเอกสารอ้างอิง 9)การเปลี่ยนแปลงที่นอกเหนือจากความคาดหมาย และ 10)บทเรียน

3. แบบบันทึกยุทธศาสตร์การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1)แผนงานยุทธศาสตร์ 2)ช่วงเวลาการประเมิน 3)ทีมประเมิน 4)ยุทธศาสตร์ 5)โครงการหรือกิจกรรม 6)ประสิทธิผลของแผนงาน 7) ผลงานที่ปรากฏของแผนงาน 8)ข้อเสนอแนะเพื่อการติดตามและปรับปรุง 9)บทเรียนที่ควรระวัง และ 10)ช่วงเวลาของการติดตามครั้งต่อไป

4.แบบบันทึกการดำเนินงานของสถาบันศึกษาในการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศ ที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1)การค้นหาลิขิตใหม่ 2)การรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ 3)การสร้างโอกาสการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจและมีบทบาทสูงสุด 4)การทบทวนแผนงานและการดำเนินงาน 5)การตรวจสอบสิ่งที่ดำเนินการอยู่เพื่อเพิ่มคุณค่า 6)การแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้กับโลกภายนอก 7)การทดลองสิ่งใหม่ๆ และ 8)การสร้างโอกาสให้กับการทำงานความเห็นในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนการประเมิน มี 1 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

1. แผนการประเมินผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศที่มีความสอดคล้องในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1) ผู้ใช้ผลการประเมิน วิธีการใช้ผลการประเมิน และช่วงเวลาใช้ผลการประเมิน 2) คำถามการประเมิน 3) แหล่งข้อมูล 4) วิธีการประเมิน 5) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน 6) ผู้ประเมิน 7) ระยะเวลาในการประเมิน และ 8) งบประมาณ

ส่วนที่ 2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ โดยการจำแนกตามกระบวนการเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งเป็นตัวกำหนดกรอบในแต่ละตัวชี้วัด ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ซึ่งพบว่า เกณฑ์การประเมิน มี 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด รวม 151 เกณฑ์ปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ด้านการเรียนรู้ของนักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด รวม 25 เกณฑ์การปฏิบัติ คือ 1) การกำหนดระเบียบการเรียนนักกีฬา 2) การสร้างเสริมองค์ความรู้ของนักกีฬา 3) การเข้าเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมของนักกีฬา 4) พฤติกรรมการเรียนและการทำกิจกรรมของนักกีฬา และ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักกีฬา

2. องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเพิ่มจำนวนและพัฒนาขีดความสามารถนักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา มี 9 ตัวชี้วัด รวม 56 เกณฑ์การปฏิบัติ คือ 1) การจัดการชมรม/สโมสรว่ายน้ำในสถาบันการศึกษา 2) การค้นหานักกีฬาหน้าใหม่ 3) การคัดเลือกนักกีฬา 4) การบริการสนับสนุนนักกีฬา 5) การพัฒนาผู้ฝึกสอน 6) การฝึกซ้อม 7) การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา 8) การสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ในการแข่งขัน และ 9) ผลสำเร็จในการแข่งขัน

3. องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนในการพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา มี 3 ตัวชี้วัดรวม 16 เกณฑ์การปฏิบัติคือ 1) การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และแผนงาน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

4. องค์ประกอบที่ 4 ด้านการบริหารจัดการนักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา มี 9 ตัวชี้วัด รวม 54 เกณฑ์การปฏิบัติ คือ 1) การกำหนดนโยบายและแผนงาน 2) โครงสร้างคณะกรรมการบริหารว่ายน้ำในสถาบัน 3) การงบประมาณ 4) วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ระบบข้อมูลของนักกีฬา 6) การจัดสวัสดิการและแรงจูงใจ 7) การประสานงานและประชาสัมพันธ์ 8) การควบคุมและการติดตาม และ 9) การบรรลุมิติวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ

อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลรูปแบบแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาว่ายน้ำสู่ความเป็นเลิศใน สถาบันการศึกษา (ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา)

1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พบว่า ระดับประถมศึกษากับมัธยมศึกษา มีการพัฒนาทักษะ จิตใจ และสังคม และในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา มีการพัฒนาขีดความสามารถด้วยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา ที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2550, หน้า 17-19) ที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่งว่า ควรส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้มีมาตรฐานระดับสากลโดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการที่ดี ส่วนการมีส่วนร่วมของ

ภาคีหุ้นส่วนและการบริหารจัดการมีการกำหนดทั้ง 3 ระดับ จะมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนานักกีฬาในประเทศไทย (ไพศาล หุฬพานิชย์กิจ, 2547) ที่เน้นความเป็นหุ้นส่วนในการกีฬา โดยต้องอาศัยการ ดำเนินงานด้านนโยบายและแผนงานที่ถูกต้องเหมาะสม ระบบบริหารที่สนับสนุนการกีฬาตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้โอกาสในการได้รับรางวัลในการแข่งขันมากขึ้น และในระดับอุดมศึกษาจะมีการจัดระบบการเรียนและการจัดสวัสดิการ และยังคงสอดคล้องกับ ศักดิ์ชาย พัทธทรัพย์ และคณะ (2551) ในการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศที่จะมุ่งเน้นการสนับสนุนอย่างเป็นธรรม สร้างแรงจูงใจ และมีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับนักกีฬา

2) การกำหนดพันธกิจ พบว่า ในระดับสถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีพันธกิจที่เพิ่มขึ้น โดยมีมัธยมศึกษาจะเพิ่มในส่วน การจัดระบบการศึกษาที่เอื้อต่อนักกีฬาวัยรุ่น และอุดมศึกษาเพิ่มการกำหนดนโยบาย และการจัดสวัสดิการที่เหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับพันธกิจของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2550, หน้า 17-19) ที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่งว่า ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนานักกีฬาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น สนับสนุนการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักกีฬาทุกระดับ รวมทั้งการพัฒนาการบริหารจัดการการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน และสอดคล้องกับ ศักดิ์ชาย พัทธทรัพย์ และคณะ (2551) ในการกำหนดพันธกิจพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศคือ การกำหนดนโยบายและ ทิศทางเพื่อการสนับสนุนในการสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา และบุคลากรเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ในการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ และพัฒนาภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนต่าง ๆ

3) การกำหนดภาคีหุ้นส่วน พบว่า ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีความ สอดคล้องกันทุกภาคีฯ ส่วนอุดมศึกษาจะแตกต่างในกลุ่มกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือพลศึกษา และภาคีทางยุทธศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรภูมิ มหรรณ (2551) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ต่างในการที่จะพัฒนานักกีฬาในการแข่งขันจนประสบความสำเร็จสู่ความเป็นเลิศได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจาก บุคลากร เช่น ผู้ฝึกสอน ครูพลศึกษา ผู้บริหารหรือผู้จัดการทีม ผู้ปกครองหรือครอบครัวนักกีฬานักวิทยาศาสตร์การกีฬา และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง และยังสอดคล้องกับวิชนี ขวัญบุญจันทร์ (2551 หน้า 15-17) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญ และมีการทำงานที่เชื่อมโยงเป็นระบบ ตั้งแต่ระบบโรงเรียน สโมสร สมาคมกีฬาจังหวัด สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย

4) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของภาคีหุ้นส่วน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ระดับ แต่มีจุดที่แตกต่างกันที่รายละเอียดของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในแต่ละระดับจะมีน้ำหนัก หรือความต้องการในแต่ละระดับสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งความสอดคล้องกับ De Bosscher (2006) ที่ได้กล่าวว่า ปัจจัยในการพัฒนานักกีฬาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการแข่งขัน จะประกอบด้วย การสนับสนุนงบประมาณ องค์กร และโครงสร้างของนโยบายกีฬา การมีส่วนร่วม การค้นหานักกีฬาที่มีพรสวรรค์ และมีระบบการพัฒนาการ สนับสนุนในการเป็นนักกีฬาและหลังจากเลิกเล่นกีฬา การฝึกและอุปกรณ์ในการฝึก การจัดหาโค้ช และการ พัฒนาโค้ช การแข่งในระดับชาติและนานาชาติ และการวิจัยเชิงวิชาการ และยังสอดคล้องกับ ศักดิ์ชาย พัทธทรัพย์ และคณะ (2551) ในการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ ที่ประกอบด้วย ภาคีหุ้นส่วนโดยตรงและภาคีหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ที่มีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้เข้าใจธรรมชาติกีฬา กำหนดนโยบายและแผนงาน เป็นศูนย์กลางการประสานงาน การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก การคัดเลือกนักกีฬาที่มีศักยภาพ การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา การสร้างความรู้รักกีฬา การเข้าร่วมและจัดการแข่งขัน และการสร้างเครือข่ายกีฬาที่ครอบคลุม

5) เกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าของภาคีหุ้นส่วน พบว่า เกณฑ์ในระดับของความคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้น จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของระดับในความคาดหวังของกลุ่มภาคีหุ้นส่วน ซึ่งขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ(2551) ที่กำหนดเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าของสถาบันการศึกษา 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น คือ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน การจัดการเรียนการสอนกีฬาในสถานศึกษา การจัดตั้งชมรมกีฬา 2) ระดับความคาดหวังที่ยากจะเกิดขึ้น คือ สนับสนุนนักกีฬาและบุคลากรทางกีฬา การจัดหางบประมาณ การแข่งขันภายใน และส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันพัฒนาประสบการณ์ การช่วยเหลือด้านวิชาการ การสร้างจิตสำนึก การประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จ 3) ระดับที่ถ้าเกิดขึ้นได้ก็ คือ การสร้างสถานกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ ที่ได้มาตรฐาน การผลิตนักกีฬาที่มีคุณภาพ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และการจัดระบบการศึกษาที่เอื้อต่อนักกีฬา

6) การกำหนดแผนที่ยุทธศาสตร์ พบว่า แผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์นี้ จะมีความ สอดคล้องทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2550) ในแผนการพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ที่กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากีฬา เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนากีฬาของประเทศ ที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่งว่า ให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ เล่นกีฬา และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาไปสู่กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยมุ่งส่งเสริมให้นักกีฬาทุกกลุ่ม ทุก ระดับมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันและพัฒนาความสามารถ บุคลากรทางการกีฬาได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีการขยายและพัฒนาเครือข่ายองค์กรกีฬาในแต่ละระดับให้เชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ(2551) ในการจัดทำรูปแบบพัฒนากีฬาเป็นเลิศ มี 4 ระบบ คือ ระบบการบริหารจัดการ ระบบการสรรหาและการคัดเลือกนักกีฬา ระบบการจัดหลักสูตรและการพัฒนา และระบบการจัดสวัสดิการ

7) การดำเนินการของสถาบันการศึกษา จะพบว่า ทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมูลนิธิภาคเหนือ (2541). ที่มีวิธีการดำเนินการในประเด็นต่างๆ คือ การประชุม การศึกษาดูงาน การจัดเสวนา การสัมมนา การร่วมมือกับผู้มีอำนาจในการจัดการหรือดำเนินการโดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน การนำเสนอผลงาน หรือการปรับปรุงร่วมกับภาคีเครือข่าย การจัดระบบข้อมูล การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปรับแนวคิดหรือการคิดนอกกรอบ และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์

8) การจัดลำดับในการติดตาม จะพบว่า ทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีหัวข้อ ประเด็นรายการที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ (2551) ที่มี 3 กระบวนการ คือ การติดตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของภาคีหุ้นส่วน การติดตามยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน และการติดตามการดำเนินงานขององค์กร วิธีการและรายละเอียดของการติดตามเหล่านี้ จะทำให้การติดตามนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังคงสอดคล้องกับกิตติชัย รัตนะ (2553) ที่กล่าวว่า กระบวนการทำงานจะประกอบไปด้วย การกำหนดสิ่งที่จะติดตาม การกำหนดเกณฑ์ในการติดตามงาน การวางแผนการติดตามงานการทำงาน และการดำเนินการติดตามงานการทำงาน

9) แบบบันทึกการติดตามผลลัพธ์ของภาคีหุ้นส่วน พบว่า ทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มีแบบบันทึกการติดตามที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ (2551) ที่กำหนดแบบบันทึกเพื่อวัดผลลัพธ์โดยใช้เกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าของ ภาคีหุ้นส่วนเพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการกระทำของภาคี

หุ้นส่วนในแต่ละกลุ่ม โดยมีหัวข้อหรือองค์ประกอบที่ครอบคลุมเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการติดตามผลลัพธ์ของภาคีหุ้นส่วนมากที่สุด

10) แบบบันทึกยุทธศาสตร์ พบว่า มีความสอดคล้องทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มีแบบบันทึกการติดตามที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ(2551) ในการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนา นักกีฬาเป็นเลิศ ที่กำหนดแบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง

11) แบบบันทึกการดำเนินงานของสถาบัน พบว่า มีความสอดคล้องทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่มีแบบบันทึกการติดตามที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ(2551) ที่เป็นแบบบันทึกข้อมูล ว่าแผนงานการพัฒนานักกีฬามี การดำเนินไปอย่างไรเพื่อให้บรรลุในการพัฒนานักกีฬา ซึ่งหากมีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอตามประเด็นก็จะช่วยให้การติดตามแผนงานว่าบรรลุผลลัพธ์มากน้อยเพียงใด

12) แผนการประเมินผลลัพธ์ พบว่า มีความสอดคล้องทั้ง 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาซึ่งมีความสอดคล้องกับศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ และคณะ(2551) ในการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนา นักกีฬาเป็นเลิศ จะเป็นการช่วยจัดสรรทรัพยากรให้มีความเหมาะสม ตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการแสดงความสำเร็จ ความล้มเหลว การเรียนรู้ และแนวทางการตัดสินใจกับการพัฒนานักกีฬา

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลเกณฑ์การประเมินแผนที่ผลลัพธ์การพัฒนา นักกีฬาว่าอยู่ในสถาบันการศึกษา ตามองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านการเรียนของนักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา พบว่า มีความครอบคลุมตามกรอบและกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักกีฬาวัยน้ำอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดระเบียบการเรียน การจัดกิจกรรมหรือพฤติกรรมด้านการเรียนที่ส่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ดังที่แนวทางการพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย (ไพศาล หูพานิชย์กิจ, 2547) ที่ตระหนักว่า ความสำเร็จด้านการกีฬาและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องไปด้วยกัน และสอดคล้องกับ ญัฎฐพร สุดดี และคณะ (2550) ที่พบว่า ครูอาจารย์ประจำชั้น หรือ ครูอาจารย์ประจำวิชา สามารถจัดระบบให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่เป็นนักกีฬาโดยการดูแลให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้สามารถเรียนหนังสือได้ครบตามสาระการเรียนรู้ โดยการยืดหยุ่นเวลา ควบคุมบทเรียน การติดตามการส่งงาน การทำงานให้ครบตามรายวิชาต่างๆ โดยประสานงานกับอาจารย์พิเศษ มีการประสานงานกับผู้ปกครองในเรื่องของการเรียน และการติดตามการทำงานของนักเรียน การประสานงานให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมทั้งการเรียนและกีฬาวัยน้ำ

2.2 องค์ประกอบด้านการเพิ่มจำนวนและพัฒนาขีดความสามารถนักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศใน สถาบันการศึกษา ครอบคลุมตามกรอบ และกระบวนการในการดำเนินงาน ตั้งแต่การขยายฐาน และการสรรหานักกีฬา ระบบการฝึกซ้อม และผลสัมฤทธิ์ในการแข่งขัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับรัชนี ขวัญบุญจันทร์ (2551) และสุรฤทธิ มหามณเฑียร (2551) ที่ระบุว่า การที่จะพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ สิ่งสำคัญคือ การขยายฐานนักกีฬาให้มากขึ้น การพัฒนานักบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ การจัดการแข่งขันที่มีมาตรฐานและต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมทางกีฬา การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา และการทำงานเชื่อมโยงขององค์กรที่รับผิดชอบด้านการกีฬาในทุกระดับ และยังคงสอดคล้องกับ แนว

ทางการพัฒนานักกีฬาในประเทศไทย (ไพศาล หุพรานิชย์กิจและคณะ, 2547) ที่เน้นการพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาที่ขึ้นอยู่กับโครงสร้างการสนับสนุนและส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถในทุกขั้นตอน การฝึกซ้อม การแข่งขัน สนามฝึก การบริการสนับสนุนต่างๆ

2.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนในการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศ ในสถาบันการศึกษา ความครอบคลุมตามกรอบ และกระบวนการในการดำเนินงาน ในการมีส่วนร่วมของภาคีหุ้นส่วนตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล มีความสอดคล้องกับสุรวิมล มหารมณ (2551) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ว่าองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ จะเป็นแหล่งสนับสนุนในการส่งเสริมและพัฒนานักกีฬา เช่น นักกีฬา ผู้ปกครอง ผู้ฝึกสอน สถาบันการศึกษา ชมรมสโมสรกีฬา และองค์การการพัฒนานักกีฬาและการจัดการแข่งขัน และยังมีความสอดคล้องกับแนวทางทางการพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย (ไพศาล หุพรานิชย์กิจ และคณะ, 2547) ที่ระบุว่า การเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการกีฬา จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี สำหรับการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางการกีฬา ในการเป็นหุ้นส่วน หรือการมีส่วนร่วมในการกีฬา จะต้อง อาศัยการดำเนินนโยบายและแผนการที่ถูกต้องเหมาะสม การมีสมาคมกีฬาที่มีความเป็นมืออาชีพ และระบบ การบริหารที่สนับสนุนการกีฬาดังแต่ระดับโรงเรียนประถมศึกษาจนถึงระดับสูงสุด จะเพิ่มโอกาสการได้ รับรางวัลในการแข่งขันระดับนานาชาติ และยังสามารถสอดคล้องกับสมาคมวูตว๊านแห่งประเทศไทย (2548 2552) ที่มีแนวทางและมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กร หน่วยงานอื่น หรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกีฬาวัยน้ำ

2.4 องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการนักกีฬาวัยน้ำสู่ความเป็นเลิศในสถาบันการศึกษา จะมี ความสอดคล้องในระบบของการบริหารจัดการในการดำเนินงานในการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำ เพื่อการบรรลุ ผลลัพธ์สุดท้าย ที่สอดคล้องกับ สมาคมวูตว๊านแห่งประเทศไทย (2548 - 2552) ที่มีเป้าหมายในการบริหารจัดการส่วนหนึ่ง ประกอบด้วย มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีความเป็นมืออาชีพและผู้บริหารมีจริยธรรมในการบริหารงาน มีการวางแผนการดำเนินงาน มีระบบการประสานงานที่ชัดเจน ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีระบบการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การส่งเสริมให้ภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของนักกีฬา จะช่วยกระตุ้นให้ภาคีหุ้นส่วนมีการรับรู้ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ ซึ่งจะช่วยพัฒนานักกีฬาวัยน้ำในสถาบันการศึกษาในทุกๆระดับได้อย่างครอบคลุม

2. การวางแผนงานการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำที่ทุกภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานจะช่วย ให้การพัฒนานักกีฬาวัยน้ำในสถาบันการศึกษามีเป้าหมายและการดำเนินงานที่ชัดเจนที่สามารถติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ

3. เกณฑ์การประเมินผลแผนที่ผลลัพธ์สามารถนำไปประเมินการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำในสถาบันการศึกษาได้ทุกระดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในโอกาสต่อไป

1. ศึกษาในส่วนขององค์กรกีฬาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำ เช่น สมาคมวูตว๊านแห่งประเทศไทย ชมรมสโมสรวูตว๊านน้ำ ที่เป็นเจ้าของนักกีฬา เพื่อการพัฒนาต่อยอดนักกีฬาวัยน้ำอย่างเป็นระบบ

2. ศึกษาผลลัพธ์ หรือผลที่ได้รับของภาคีหุ้นส่วนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนานักกีฬาวัยน้ำในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ

บรรณานุกรม

1. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.(2550). แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่4 (พ.ศ. 2550-2554).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค.
2. กิตติชัย รัตนะ. (2553). การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2553 เข้าถึงได้จาก www.ertc.deqp.go.th
3. ณัฐพร สุดดี, สุปรานี จิราณรงค์. (2550). การประเมินโครงการการพัฒนาทักษะกีฬาว่ายน้ำเพื่อเป็นนักกีฬาโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม แบบเรียนรวมห้องเรียน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ไพศาล หรรพาศย์กิจ, นามณฑล สิบหมื่นเปี่ยม. (2547). อนาคตทางการกีฬาสำหรับทุกคน : สหราชอาณาจักร. แปลและเรียบเรียงจากเอกสารเผยแพร่ในระบบอินเตอร์เน็ต. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กลุ่มศิลปวัฒนธรรม กีฬา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต. สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
5. รัชณี ขวัญบุญจันทร์.(2551). แผนยุทธศาสตร์ด้านกีฬาอาชีพ (พ.ศ. 2549 – 2552). กรุงเทพฯ : สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
6. ศักดิ์ชาย พัทธกิจวงศ์ และโกศล มีคุณ (2551). การจัดทำแผนที่ผลลัพธ์ เรื่องการจัดทำแนวทางการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ, 30 กันยายน 2551.ชลบุรี : วิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
7. ศักดิ์ชาย พัทธกิจวงศ์ และโกศล มีคุณ (2551). การจัดทำแผนและระบบพัฒนากีฬาเป็นเลิศ : รูปแบบ (Model) การพัฒนากีฬาเป็นเลิศ. รายงานผลการศึกษา. พฤศจิกายน 2551.ชลบุรี : วิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
8. สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมูลนิธิภาคเหนือ.(2541). แนวทางการติดตามประเมินผลงานพัฒนาแบบมีส่วนร่วม. โครงการศึกษาประสบการณ์และสรุปบทเรียนการติดตามประเมินผลงานพัฒนาแบบมีส่วนร่วม.
9. สมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย. (2547). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสมาคมว่ายน้ำแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2548 – 2552).กรุงเทพฯ :
10. สุรวุฒิ มหารมณี. (2551). วารสารวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา.ชลบุรี : คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2551.
11. De Bosscher, V. De Knop, P. van Bottenburg, M, & Shibli, S. (2006). A conceptual framework for analyzing sports policy factors leading to international sporting success. *European Sport Management Quarterly*, 6(2), 185 – 215.
12. Sarah Earl, Fred carden, Terry Smutylo. (2004). Outcome Mapping. Foreword by Michael Quinn Patton. International Development Research Centre (IDRC).

Sports Management
บริหารจัดการกีฬา

(Original article)

(นิพนธ์ต้นฉบับ)

OUTCOME MAPPING MODEL FOR ELITE SWIMMERS DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL INSTITUTION

Mongkolchai BOONKAEW¹, Sakchai PITAKWONG¹, Kosol MEEKUN², Kittipong POOTIMU³

¹ Faculty of Sport Science Burapha University, ² National Research Council of Thailand, ³ Ministry of Tourism and Sports.

ABSTRACT

The objective of this research was to develop the outcome mapping of the development of elite swimmers in educational institutions and develop the indicator of its outcome mapping. This research was developed by conducting the outcome mapping workshop. Twenty four participants, who joined this workshop, came from 2 parts as direct partners and strategy partners. After acquired the model from this workshop, it had proceeded to review by 13 reviewers. On the other hand, the indicator in this evaluation was acquired from the content of its outcome mapping model which approved by the experts. A content analysis was used to analyze research data.

The findings of this research were divided into 3 levels; primary school, high school and higher education, which has 3 stages and 12 steps. Nevertheless, it has different content in the first stage, the intentional design which has 7 steps; vision, mission, boundary partners, outcome challenges, progress markers, strategy maps and operational practices.

While it has similar content in the second stage: the monitor which has 4 steps; monitoring priorities, outcome journals, strategy journals and performance journals. Moreover it has similar content in the evaluation stage which was evaluation planning. In the part of evaluation criteria for this outcome mapping, it found that the total of indicators was 4 factors 26 indexes and 151 practice criteria.

(Journal of Sports Science and Technology ,2012; 12(1) : 103 - 116)

KEY WORDS : Outcome Mapping / Swimmers / Sport Elite / Educational Institution